

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi”.

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BẮC HÀ, TỈNH LÀO CAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thọ

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Anh Tuấn - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai tham gia phiên họp: Ông Hoàng Văn Lĩnh - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2025/TLST-DS ngày 27 tháng 3 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐST-DS ngày 09 tháng 4 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Quang L, năm sinh 1978

Địa chỉ nơi cư trú: Tổ dân phố N 4, thị trấn B, huyện B, tỉnh Lào Cai - Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu đề ngày 27 tháng 3 năm 2025 và những lời khai tiếp theo ông Nguyễn Quang L trình bày: Ông L và bà Phạm Thị H, năm sinh 1979 (chết năm 2024) có 01 người con gái là chị Nguyễn Phương L, sinh năm 2004, từ khi sinh ra đến năm 03 tuổi chị L bị chuẩn đoán là trẻ tự kỷ nhưng gia đình vẫn cho chị L tham gia học tập, đến năm chị L học lớp 9 (năm 2019) chị L phát bệnh và không tham gia học tập được nữa. Gia đình ông đã đưa chị L đi khám tại Bệnh viện thì bác sỹ chuẩn đoán là bị khởi phát bệnh “ Rối loạn hành vi cảm xúc tuổi thanh thiếu niên”, được chỉ định theo dõi và điều trị bằng thuốc từ đó cho đến nay. Hiện tại chị L ở nhà, không tham gia lao động sản xuất và các hoạt động xã hội, thường xuyên phải có người chăm sóc, theo dõi. Nhận thức và hành vi có những hạn chế, không tự thực hiện được một số công việc trong sinh hoạt hàng ngày. Hiện nay, chị Nguyễn Phương L được hưởng chế độ trợ cấp hàng tháng đối với người khuyết tật.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số: 17/2025/KLGD, ngày 08/4/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía bắc kết luận: Nguyễn Phương L, sinh năm 2004, trú tại tổ dân phố Nậm Sắt 4, thị trấn Bắc Hà, huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai bị bệnh rối loạn cảm xúc, hành vi/Chậm phát triển tâm thần. Hiện tại Nguyễn Phương L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Vì vậy, ông Nguyễn Quang L yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Phương L, sinh năm 2004, trú tại tổ dân phố N 4, thị trấn B, huyện B, tỉnh Lào Cai là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xác định ông Nguyễn Quang L là người giám hộ cho chị Nguyễn Phương L.

Tại phiên họp Kiểm sát viên phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; việc lập hồ sơ đảm bảo đúng trình tự luật định. Đề nghị áp dụng các Điều 23, 47, 49, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 367, Điều 370, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Quang L, tuyên bố chị Nguyễn Phương L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Ông Nguyễn Quang L có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật dân sự 2015. Tuyên lệ phí và quyền kháng cáo theo qui định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bắc Hà nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Sau khi Tòa án thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, Tòa án đã thực hiện đúng các quy định về thủ tục giải quyết việc dân sự. Ngay sau khi Tòa án ra Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự, thì người yêu cầu có ý kiến đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt, nên Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt người yêu cầu theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

2] Về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

Theo lý lịch của chị Nguyễn Phương L thì ông Nguyễn Quang L là cha đẻ của chị L. Căn cứ khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, ông L có quyền làm đơn yêu cầu tuyên bố chị L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Căn cứ tài liệu có trong hồ sơ vụ việc thì chị Nguyễn Phương L từ khi sinh ra đến năm 03 tuổi chị L bị chuẩn đoán là trẻ tự kỷ nhưng vẫn tham gia học tập, đến năm chị L học lớp 9 (năm 2019) chị L phát bệnh và không tham gia học tập được nữa. Gia đình đã đưa chị L đi khám tại Bệnh viện thì bác sỹ chuẩn đoán là bị khởi phát bệnh “ Rối loạn hành vi cảm xúc tuổi thanh thiếu niên”,

không làm chủ được bản thân, mọi sinh hoạt không chủ động được phải có người hỗ trợ. Hiện nay chị Nguyễn Phương L được hưởng chế độ trợ cấp hàng tháng đối với người khuyết tật.

Căn cứ vào Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số:17/2025/KLGD, ngày 08/4/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: Nguyễn Phương L, sinh năm 2004, trú tại tổ dân phố N 4, thị trấn B, huyện B, tỉnh Lào Cai bị bệnh rối loạn cảm xúc, hành vi/Chậm phát triển tâm thần. Hiện tại Nguyễn Phương L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự, cần chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Quang Lai tuyên bố chị Nguyễn Phương L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3]. Về việc xác định người giám hộ, xét thấy chị L có cha đẻ là ông Nguyễn Quang L, mẹ đẻ là bà Phạm Thị H (đã chết), chị L không có chồng, con. Ông L là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc chị L và có đủ các điều kiện của người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Do đó ông L là người giám hộ đương nhiên cho chị L, quyền và nghĩa vụ của ông Nguyễn Quang L thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự 2015.

[4]. Về lệ phí: Ông Nguyễn Quang L phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: Các Điều 23, 47, 49, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Quang L: Tuyên bố chị Nguyễn Phương L, sinh năm 2004, trú tại tổ dân phố N 4, thị trấn B, huyện B, tỉnh Lào Cai là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Xác định ông Nguyễn Quang L là người giám hộ đương nhiên cho chị Nguyễn Phương L. Ông Nguyễn Quang L được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Quang L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền lệ phí dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0003921, ngày 27/3/2025 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai. Ông Nguyễn Quang L đã nộp đủ tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, tính từ ngày nhận được quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên

trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lào Cai;
- VKSND huyện Bắc Hà (2);
- Ông Lai;
- CCTHADS huyện Bắc Hà;
- UBND thị trấn Bắc Hà;
- PC 10 CA tỉnh Lào Cai;
- Lưu: HSVDS, THS (3).

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Thọ